

Matti Rautalahti Duodecimin pääsihteeriksi

LT Matti Rautalahti aloitti Duodecimin pääsihteerinä 17.1.2011. Hän siirtyi Duodecimiin Suomen Syöpäyhdistyksestä toimittuaan siellä runsaat 12 vuotta ylilääkäriä ja myös yhdistyksen apulaispääsihteerinä.

Rautalahti syntyi Helsingissä vuonna 1957 ja vietti lapsuutensa sekä koulu- ja opiskeluvuotensa Kuopiossa. Hän valmistui lääkäriksi vuonna 1984 ja työskenteli sen jälkeen lääkäritutkijana Kansanterveyslaitoksessa. Matti Rautalahti asuu vaimonsa Katariinan kanssa Järvenpäässä ja heillä on kaksi opiskelevaa poikaa.

Mikä sai sinut hakemaan pääsihteerin tehtävää?

Ensisijainen syy oli Duodecimin vetovoima: arvostettu seura, hieno kokonaisuus erilaisia toimintoja ja mahdollisuus jatkaa työtä terveydenhuollon kehittämisessä toisessa viitekehetyksessä. Olin ollut Syöpäjärjestöissä jo aika pitkään ja uudenlaiset haasteet kiinnostivat. Olen aina pitänyt Duodecimin pääsihteerin toimea yhtenä kaikkein houkuttelevimmista työpaikoista.

Olit Duodecimin hallituksessa opiskelijoiden edustajana

vuosina 1983–85. Kun vertaat 2010-luvun Duodecimia ja nykyistä toimintaamme noihin aikoihin, onko niissä enää mitään samaa?

Olen tuon hallituskauden jälkeen muutaman kerran käynyt toimistolla erilaisissa tilaisuuksissa, mutta en ole ollut kovinkaan paljo mukana seuran toiminnassa. Astuessani ensimmäistä kertaa vasta valittuna pääsihteerinä Duodecimin päämajaan minulle tuli oudon voimakas tunne ”kotiinpaluusta”. Aivan kuin tuo 26 vuoden välivaihe olisi kuulunut johonkin toiseen elämään! Valtavan paljon on muuttanut ja seuran toiminta on laajentunut aivan uusille alueille. Kuka pa olisi 1980-luvun alussa osannut mistään verkkotietokannoista edes uneksia. Toisaalta ja onneksi tietty henkinen ilmapiiri ja tekemisen tahto ovat ennallaan. Sitä on vaikea tarkasti määritellä, mutta se on sekoitus perinteiden kunnioittamista, ammattitaidon arvostusta ja uuden kehittämisen intoa.

Miten saisimme nykyopiskelijoita mukaan seuran toimintaan ja luottamustehtäviin?

Lääkäriä ammattitaidon kehittäminen on nykyaikaista mestarikisällitoimintaa. Duodecim vaalii omalta osaltaan ja elävällä tavalla tätä perinnettä. Seura on myös siirtänyt sitä joiltain osin virtuaaliseen muotoon Terveysportissa ja tulevaisuudessa innovaatioissa. Pysytymme olemaan kiinnostava ja houkutteleva toiminta-areena yhä uusille lääkärisukupolville pysymällä itse kiinni ajassa ja sen vaatimuksissa ja kehittämällä toimintaamme. Seuran toiminta on perinteisesti tarjonnut nuoremmille kollegoille mahdollisuuden olla vuorovaikutuksessa senioreiden kanssa ilman hierarkkisia jännitteitä. Tällainen mahdollisuus tunnetaan ja sitä arvostetaan.

Kollegoiden vapaaehtoinen toiminta on seuran keskeisin voimavara. Miten saamme pidettyä heidät motivoituneina?

Edellä puhuin jo mestari-kisällitoiminnasta, joka on usein hyvin antoisaa. Tiedon, kokemuksen ja osaamisen siirtäminen osaksi terveydenhuollon toimintaa toteutuu esimerkiksi Käypä hoito -suositusten tekemisessä ja jalkauttamisessa, erilaissa kirjahankkeissa ja koulutustapahtumien järjestämisessä. On hyvin palkitsevaa olla mukana kehittämässä omaa ja koko ammattikunnan toimintaa.

Syöpäyhdistyksessä tehtäviisi kuului terveyden edistäminen ja erilaiset kampanjat. Myös Duodecim on yhtenä strategisena päämääränä on suomalaisten terveyden edistäminen. Miten tätä mielestäsi tulisi tehdä?

Mahdollisuuksia on paljon. Terveydenhuollon ammattilaisten areenoilla Duodecim on luotettu kumppani ajantasaisen tiedon tuottajana. Terveyden edistämiseen tai sairauksien ehkäisyyn liittyvää tietoa välitämme myös nk. suurelle yleisölle erilaisten julkaisujen muodossa, mutta tätä toimintaa olisi mahdollista lisätä. Lääkärit ovat myös erittäin uskottavia ja vaikuttavia terveysviestien välittäjiä. Ammattikunnan onnistunut aktivoiminen esimerkiksi Käypä hoito -suositusten sisältämien terveyttä edistävien toimien osalta voisi olla varsin vaikuttavaa. Myös yhteistyötä terveysjärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa voidaan entisestään kehittää terveyden edistämisen saralla.

Duodecim halusi viime vuonna nostaa esiin kliinisen tutkimuksen haasteita, ja teemaa pidetään esillä myös tänä ja ensi vuonna. Miksi tämä tutkimusalue on niin tärkeä?

Kliininen tutkimus on ennen kaikkea hoidon kehittämistä. Uudet, tehokkaiksi tai paremmiksi osoit-

tautuvat hoitomuodot – lääkkeet, leikkaustekniikat, teknologia – otetaan nopeammin käyttöön, jos niitä koskevaa tutkimusta tehdään suomalaisen terveydenhoitojärjestelmän sisällä. Kliinisen tutkimuksen avulla tieto ja kokemus uusista mahdollisuuksista leviävät tehokkaasti hoidoista vastaavien lääkäreiden parissa. Omien tutkimustaitojen kehittyminen auttaa myös arvioimaan kriittisesti uusia tutkimustuloksia yleensä.

Duodecim on Käypä hoito -suosituksia rahoitetaan tämän vuoden alusta lähtien valtion budjetista Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Kelan kautta, Raha-automaattiyhdistyksestä tukea ei enää saada. Vaikuttaako tämä jotenkin suositusten sisältöön tai niiden laitimiseen?

Rahoituspohjan muutokset eivät vaikuta suositusten tekoapoihin, sisältöihin tai aiheisiin. Käypä hoito -suositukset ovat valtionhallinnossa ja terveydenhuollossa laajasti tunnustettua ja arvostettua Duodecim-seuran toimintaa.

Kirjoitat blogia toimiston intranettiin ja olet sinut myös sosiaalisen median kanssa. Duodecimilla on Facebookissa opiskelijoille suunnatut sivut. Voisiko Facebook tai jokin muu sosiaalisen median sovellus mielestäsi toimia myös yleisempänä jäsenviestinnän kanavana?

Sosiaalinen media, kuten Facebook, on uusi ja kasvava kanava viestintään. Minusta on selvää, että Duodecim on pitää seurata ja hyödyntää niitä mahdollisuuksia, joita se tarjoaa yhteydenpitoon jäsenistön kanssa. Sosiaalisen median välineet tarjoavat myös kiinnostavan ja haasteellisen mahdollisuuden aktiiviseen vuorovaikutukseen.

Keskeinen tehtäväsi on toimia toimiston henkilökunnan esimiehenä. Kirjoitit henkilökunnalle tarkoitettussa blogissasi, että ”esimieheksi sopivan ihmisen tärkeitä ominaisuuksia ovat kyvyt kuunnella, ymmärtää, omaksua ja kehittyä itse”. Entä minkälaisia alaistaitoja pidät arvossa?

Arvostan alaisissa avoimuutta ja rehellisyyttä, positiivisuutta ja yhteistyökykyä. Omista töistä tulee kantaa vastuu, mutta se ei saa tapahtua oman hyvinvoinnin ja terveyden kustannuksella. Pitää siis osata ja haluta tunnustaa omat rajansa. Koska itse lähtökohtaisesti luotan työtovereitteni haluun tehdä työnsä hyvin, arvostan sitä, että he ovat luottamuksen arvoisia.

Edeltäjäsi mukaan pääsihteerinä toimimisen suurimpia haasteita on painon hallinta. Mikä on suunnitelmasi tämän varalle?

Minulla on omaan painonhallintaan melko suoraviivainen lähestymistapa: kysymys on inputin ja outputin suhteesta. Liikun aika paljon ja lisään sitä tarvittaessa kompensoimaan energian saantia. Olen tarvittaessa aika lujaluonteinen ja pystyn lopettamaan ajoissa myös herkullisten ruokien syömisestä. Tähän kysymykseen pitää palata muutaman vuoden kuluttua.

Perheessäsi on paljon insinöörejä ja olet itsekin taitava käsintäsi. Mitä korjasit viimeksi?

Tein pientä keittiöremppaa, kun vanha liesi sanoi irti sopimuksensa ja tilalle hankittiin erillinen uuni ja keittolevy. Sähköasennukset teki kuitenkin ammattimies. Ihan viimeksi korjasin täällä Kalevankadun työhuoneessani olevan työpöydän vetolaatikon. ■

ANNAKAISA TAVAST
Kuva: PETERI KITTI